

تحلیل حقوقی

قراردادهای امتیازی مدرن نفت و گاز با تأکید بر مجوزهای نفت و گاز در انگلستان

مؤلفان:

علی زندی

دکتر محمد ساردوئی نسر

کاشانی ارشد حقوق نفت و گاز دانشگاه تهران

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

مجمع علمی و فرهنگی مجید

- سرشناسه : ساردوئی نسب، محمد
عنوان و نام پدیدآور : تحلیل حقوقی قراردادهای امتیازی مدرن نفت و گاز با تأکید بر مجوزهای نفت و گاز در انگلستان / مؤلفان محمد ساردوئی نسب، علی زندی.
- مشخصات نشر : تهران: مجد، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری : ۱۰۶ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۹۴۹-۵
- وضعیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : قراردادهای نفت و گاز -- ایران
موضوع : Oil and gas leases -- Iran
موضوع : قراردادهای نفت و گاز -- انگلستان
موضوع : Oil and gas leases -- Great Britain
موضوع : قراردادهای تطبیقی
موضوع : Contracts -- Comparative studies
موضوع : قراردادهای (حقوق بین الملل)
موضوع : (Contracts (International law
- شناسه افزوده : علی،
رده بندی کنگره : ۱۳، ۷ س ۹۲ الف / ۹۵۷۶ HD
رده بندی دیویی : ۳۳۸، ۳۲۰، ۱۸
شماره کتابشناسی ملی : ۵۱، ۷، ۶۵
- هرگونه تکثیر کامل یا قسمتی از کتاب بدون اجازه پدیدآورنده، یا ناشر خلاف قانون، شرع و اخلاق است. موارد تخلف را به دفتر مرکزی «مجد» گزارش فرمایید.

تحلیل حقوقی قراردادهای امتیازی مدرن نفت و گاز

با تأکید بر مجوزهای نفت و گاز در انگلستان

مؤلفان: دکتر محمد ساردوئی نسب، علی زندی

انتشارات مجد

چاپ اول : ۱۳۹۷ تعداد : ۵۰۰ نسخه

حق چاپ محفوظ و منحصر «مجد» است.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۹۴۹-۵

ISBN: 978 -600-193-949-5

دفتر مرکزی مجد:

تهران، میدان انقلاب، تقاطع خیابان منیری جاوید و شهدای ژاندارمری، پلاک ۵۷

تلفن و دورنگار: ۶۶۴۹۵۰۳۴ - ۶۶۴۱۲۰۷۸ - ۶۶۴۶۳۳۸۶

فروشگاه مرکزی: تقاطع خیابان منیری جاوید و شهدای ژاندارمری، پلاک ۵۹

تلفن: ۶۶۴۰۹۴۲۲ - ۶۶۴۸۶۸۷۴

www.majdlaw.com

E-mail: info@majdlaw.com

کانال رسمی انتشارات مجد در تلگرام: @majdlaw

فهرست مطالب

۹	 پیشگفتار
۱۱	 مقدمه
۱۳	 فصل اول: کلیات ترتیبات امتیازی با تأکید بر امتیازهای مدرن
۱۳	 گفتار اول: انواع قراردادهای بالادستی صنعت نفت و گاز
۱۵	 گفتار دوم: تعریف امتیاز
۱۶	 گفتار سوم: امتیازهای سنتی
۱۷	 گفتار چهارم: امتیازنامه‌های مدرن
۱۹	 بند اول: مالکیت
۲۰	 بند دوم: رژیم مالکیت مالیاتی
۲۰	 الف. پذیرش سودی (پاداش)
۲۱	 ب. اجاره بها
۲۲	 ج. بهره مالکانه
۲۳	 د. مالیات
۲۳	 ۱. مالیات بر درآمد شرکت‌ها
۲۴	 ۲. مالیات بر رنت نفت
۲۵	 بند سوم: شیوه‌های اعطای مجوز
۲۷	 الف. مذاکره مستقیم
۲۸	 ب. دوره‌های صدور مجوز
۲۹	 ۱. سیستم مزایده
۳۲	 ۲. سیستم صلاح‌دیدی (مناقضه اختیاری، رویه اداری)
۳۵	 گفتار پنجم: مبنای کشورها در انتخاب نوع قرارداد بالادستی
۳۷	 فصل دوم: موازن حقوقی ناظر بر صدور مجوز در بریتانیا
۳۷	 گفتار اول: صنعت نفت و گاز در بریتانیا
۳۸	 گفتار دوم: مفهوم حقوقی مجوز
۴۰	 گفتار سوم: ماهیت حقوقی مجوز نفت و گاز در بریتانیا
۴۱	 گفتار چهارم: حقوق داخلی بریتانیا
۴۱	 بند اول: سیر قانونی
۴۴	 بند دوم: قانون فعلی
۴۵	 بند سوم: قانون اتحادیه اروپا

گفتار پنجم: مقام صالح برای صدور مجوز در بریتانیا.....	۴۵
گفتار ششم: سیستم اعطای مجوز در بریتانیا.....	۴۷
بند اول: درخواست‌های خارج از مناقصات.....	۵۰
گفتار هفتم: شروط مشترک در مجوزها.....	۵۱
گفتار هشتم: سیستم گیرید (نقشه برداری).....	۵۳
گفتار نهم: مسائل زیست محیطی.....	۵۴
بند اول: دستورالعمل زیستگاه‌ها.....	۵۵
بند دوم: دستورالعمل ارزیابی تأثیرات زیست محیطی (EIA).....	۵۶
بند سوم: دستورالعمل ارزیابی استراتژیک زیست محیطی (SEA).....	۵۶
گفتار دهم: شرط اقامتگاه.....	۵۷
گفتار یازدهم: ارزیابی درخواست‌های دریافت مجوز.....	۵۸
بند اول: الزامات اتحادیه اروپا.....	۵۹
بند دوم: سایر قوانین.....	۶۰
بند سوم: طرح امتیاز دهم.....	۶۱
بند چهارم: رویه عملی بررسی درخواست‌ها.....	۶۱

فصل سوم: بررسی مجوزهای سیور در بریتانیا، موانع به کارگیری آن در نظام

حقوقی ایران.....	۶۳
گفتار اول: بررسی انواع مجوزها.....	۶۳
بند اول: مجوزهای حوزه دریا(سیورد).....	۶۳
الف. مجوز اکتشاف.....	۶۳
ب. مجوز تولید.....	۶۴
۱. مجوز تولید سنتی (یا استاندارد).....	۶۵
۲. مجوز مرزی.....	۷۵
۳. مجوز تشویقی.....	۷۸
بند دوم: مجوزهای ساحلی.....	۸۲
گفتار دوم: ترتیبات مالی و مالیاتی نفت و گاز در بریتانیا.....	۸۳
بند اول: عوض مجوزهای نفت و گاز در بریتانیا.....	۸۴
الف. اجاره بهای محل.....	۸۵
ب. حق الزحمه درخواست.....	۸۶
ج. مالیات‌ها.....	۸۷
۱. مالیات مرزگذاری شده شرکت‌ها.....	۸۷
۲. مالیات تکمیلی.....	۸۹

۹۰	۳. مالیات بر درآمد نفتی
۹۱	گفتار سوم: موانع به کارگیری مجوزهای سیورد در ایران
۹۱	بند اول: موانع قانونی
۹۱	الف. قانون اساسی
۹۲	ب. قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴
۹۲	ج. قانون نفت
۹۳	د. قانون برنامه ششم توسعه
۹۳	ر. قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت
	ز. آیین نامه شرایط عمومی، ساختار و الگوی قراردادهای بالادستی نفت و گاز
۹۴	(IPC)
۹۶	بند دوم: موانع اقتصادی
۹۷	نتیجه گیری
۱۰۱	فهرست منابع

بیشگفتار

اعطای امتیاز اکتشاف و استخراج به افراد و شرکت های نفتی از طریق امتیازنامه ها و قراردادها قلمی ترین روش برای اکتشاف و استخراج منابع نفتی محسوب می شود. در کشورهای توسعه یافته مانند بریتانیا از روش اعطای مجوز و یا اجاره برای انجام فعالیت های نفت و گاز در بخش بالادستی استفاده می شود که این روش ها نیز مبتنی بر ترتیبات امتیازی می باشند. از چه قرارداد های نفت و گاز یکی از مهمترین و نیز پیچیده ترین مسائل حقوقی در کشور می باشد اما در کشور ما کار تفصیلی زیادی در مورد آنها صورت نگرفته است. یکی از انواع قراردادهای نفت و گاز، قراردادهای امتیازی مدرن نفت و گاز بوده که امروزه به عنوان شایع ترین نوع قرارداد نفتی در دنیا به حساب آمده و نیز کشورهای توسعه یافته عمدتاً از این نوع قرارداد برای توسعه و تولید میادین نفت و گاز خود بهره می برند. در نتیجه ضرورتی نمود با توجه به اهمیت نفت و گاز در کشور و همین طور انتخاب نوع قرارداد بالادستی با بهمان کاران اعم از داخلی و خارجی ابتدا این نوع قرارداد به طور کلی به عنوان یکی از انواع قرارداد های بالادستی مورد بررسی قرار گرفته و در ادامه جهت مطالعه تطبیقی بهره به بدن از تجارب حقوقی کشورهای توسعه یافته، نظام حقوقی حاکم بر این نوع قراردادها در یک کشور توسعه یافته مانند بریتانیا مورد تحلیل و بررسی قرار گیرد. لذا با بیان مطالب مذکور در این کتاب تلاش شده آگاهی جامعه حقوقی ما در مورد این نوع قرارداد بالادستی و نیز نحوه به کارگیری آن در یک کشور با نظام حقوقی پویا مثل بریتانیا بالا رفته و در نهایت در صورت صلاحدید و ارجح دانستن آن نسبت به سایر روش های قراردادی زمینه ای را برای به کارگیری این نوع قرارداد در صنعت نفت و گاز فراهم آورد. در پایان لازم است از کارکنان مجمع علمی و فرهنگی مجد و مدیر محترم آن جناب آقای دکتر سیدعباس حسینی نیک تشکر نموده که موجبات تسریع چاپ این اثر را فراهم کردند.

دکتر محمد ساردوئی نسب

علی زندی